

Česká koruna vs. euro

Základní mechanismy a časté mýty

Ing. Milan Bednář, Ph.D.

Katedra hospodářské a sociální politiky NF VŠE

6. listopadu 2023, Senát Parlamentu České republiky

Česká republika a společná měna euro

- **Výhody eura jsou převážně mikroekonomické (mezinárodní firmy), zatímco náklady jsou převážně makroekonomické**
 - V kontextu celé ekonomiky a všech skupin obyvatel by nás však měly zajímat **náklady makroekonomické**, nikoliv specifické mikroekonomické zájmy
- Ekonomiky v EU/eurozóně jsou **rozdílné**, a **kompensující mechanismy neexistují** (pružnost cen, mezd, trhu práce atd.) či na nich **není shoda** (významné fiskální transfery)

Klíčové otázky:

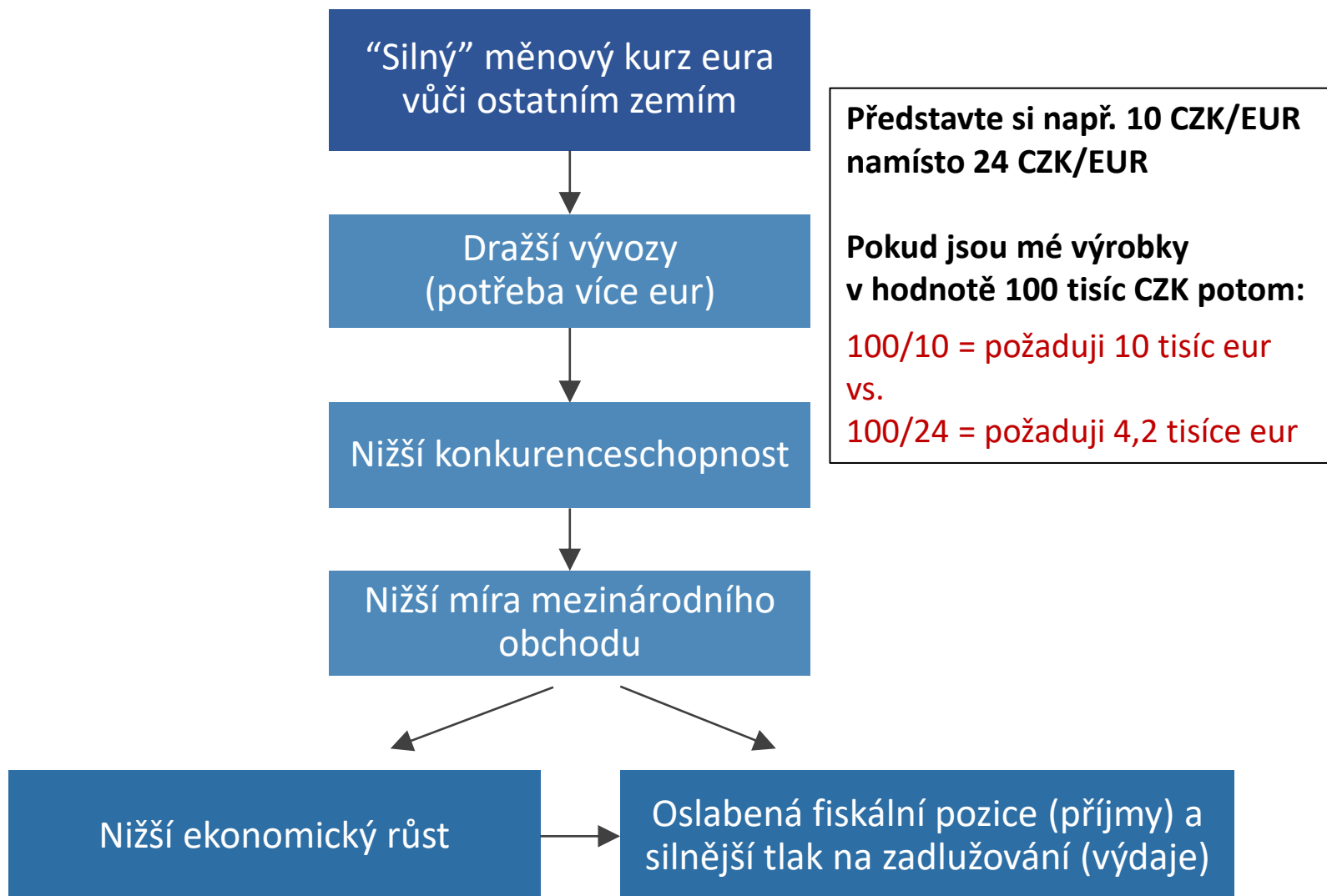
1. Vede měnová unie k prokazatelně vyšší míře mezinárodního obchodu?
2. Vede měnová unie k nižší míře inflace?
3. Je pravda, že Evropská centrální banka provádí „lepší“ měnovou politiku než Česká národní banka?
4. Vede měnová unie k vyššímu růstu hrubého domácího produktu (HDP)?

1. Dopady společné měny na mezinárodní obchod jsou **sporné** a často **nadhodnocené**

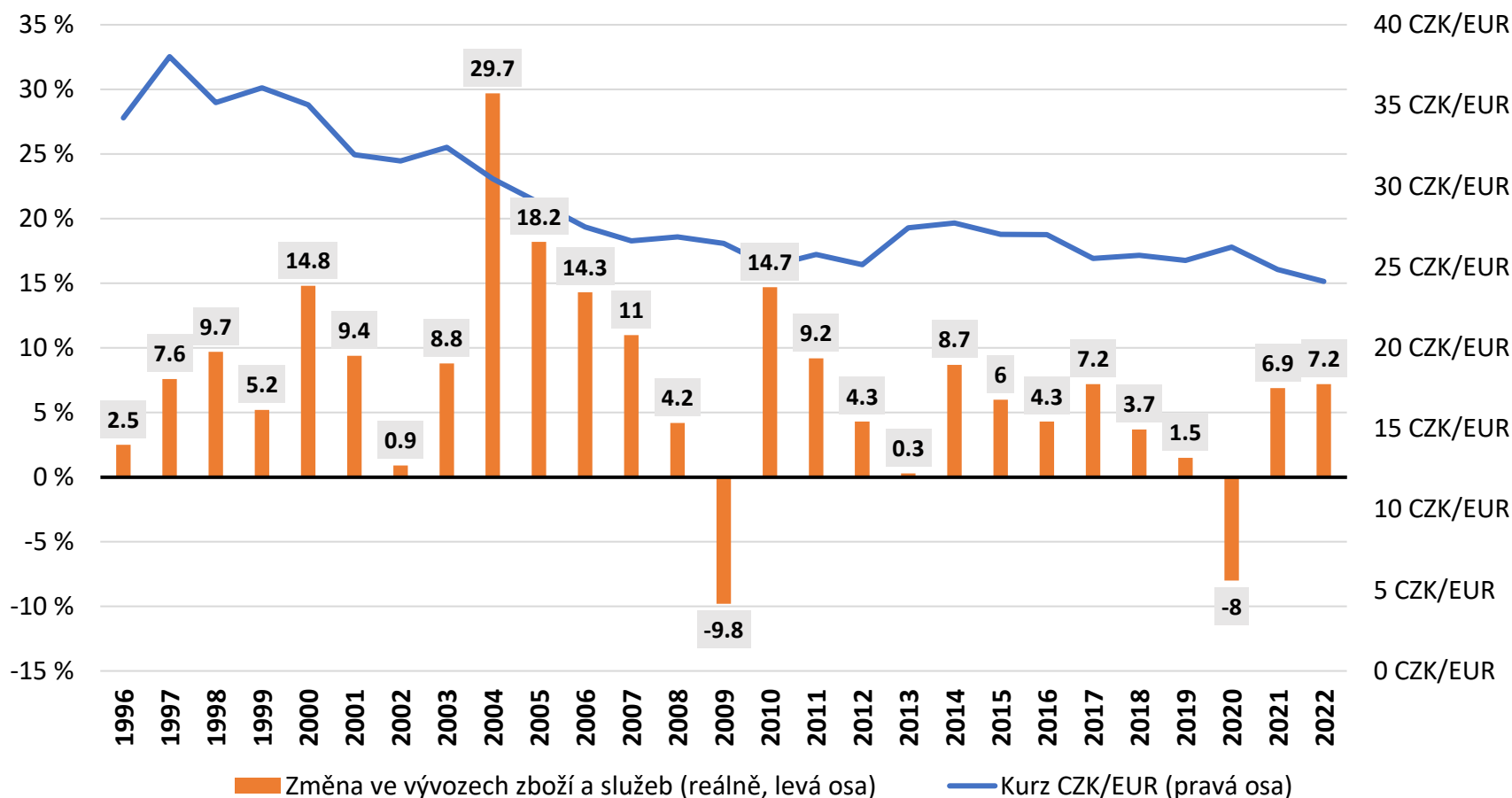
- Příklad nedávné studie z prestižního časopisu:

- **Efekt měnové unie/společné měny na obchod je statisticky nevýznamný** (nelze prokázat efekt) – v tisku citováno jako „*nulový efekt*“
- Geografická poloha (gravitační modely), kultura, ostatní tržní bariéry, ...

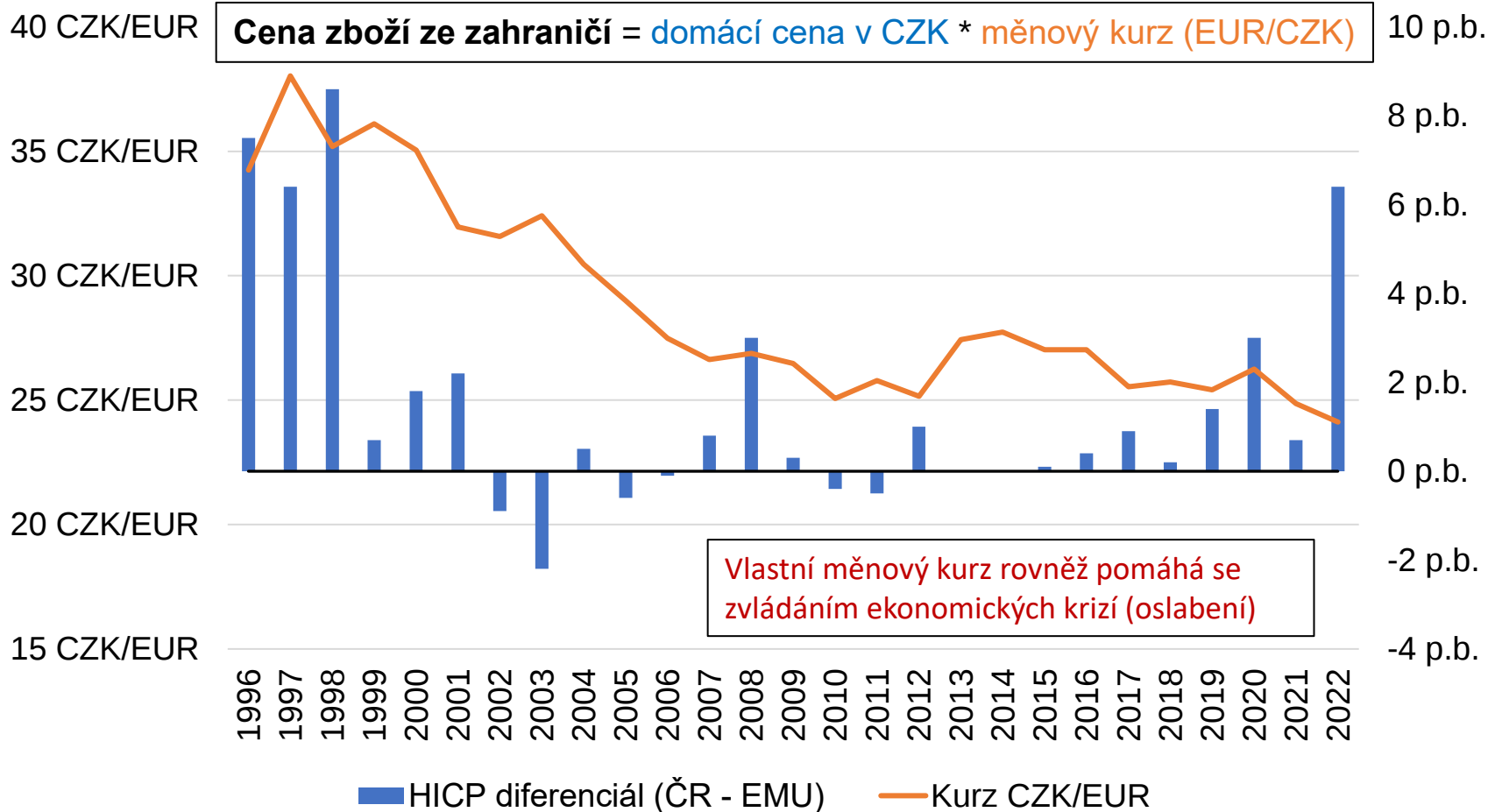
Vývozy rostly nejvíce v období posilování kurzu...

Zdroj: Eurostat (2023), vlastní výpočty.

Ing. Milan Bednář, Ph.D.

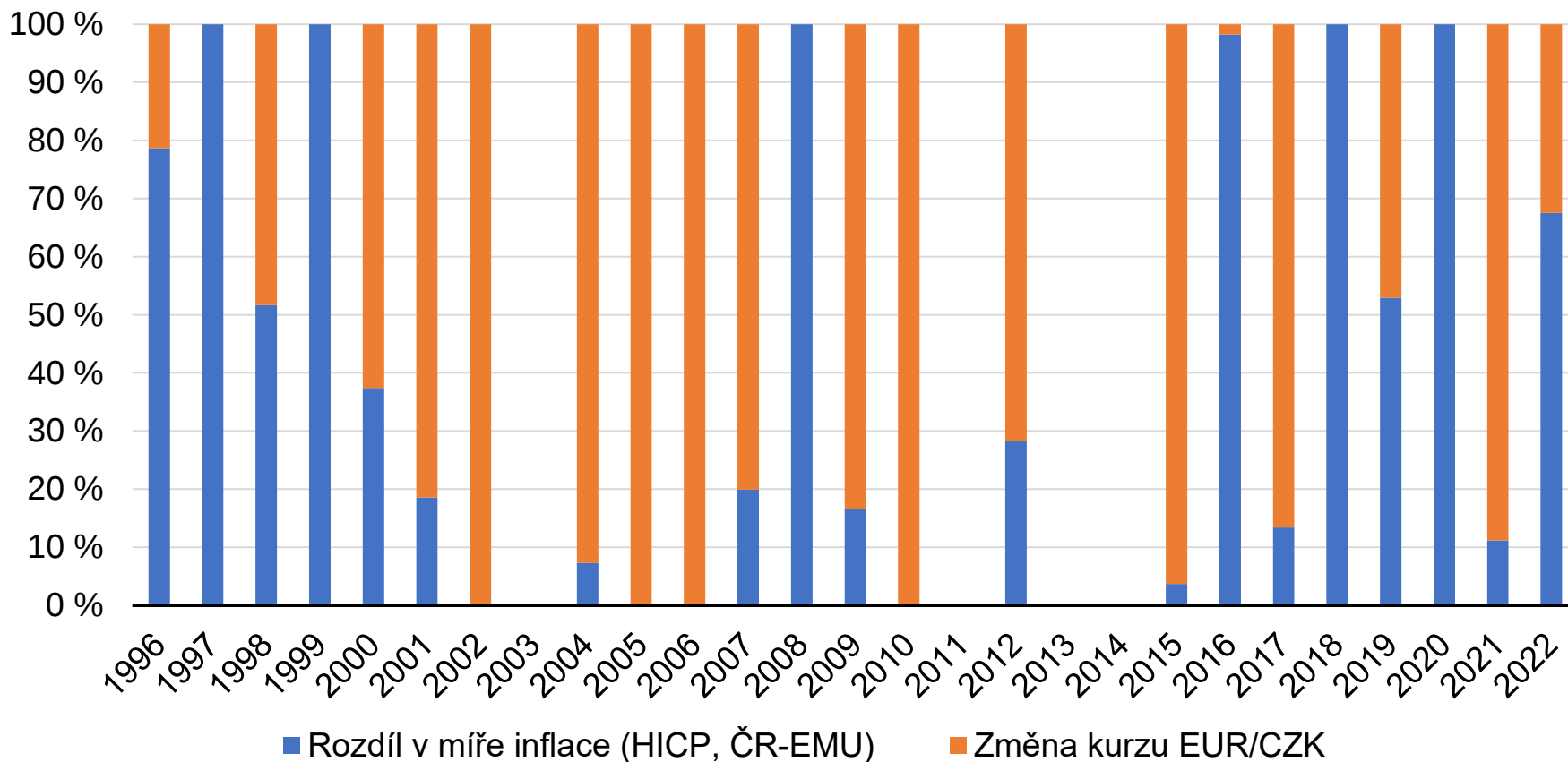
2. Měnový kurz nám pomáhá s inflací

Zdroj: Eurostat (2023), vlastní výpočty.

Měnový kurz nám pomáhá s inflací

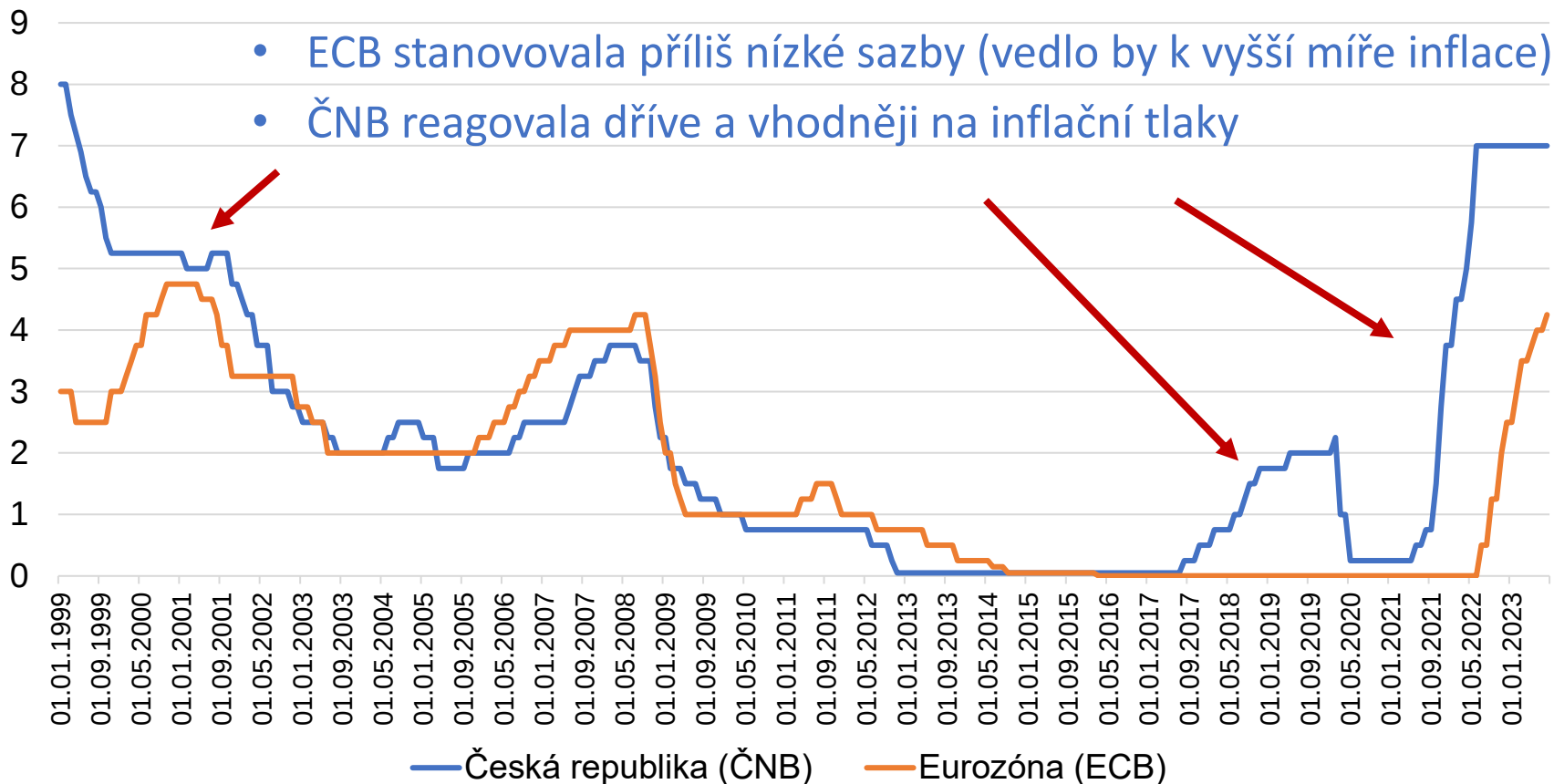
Příspěvky k cenové konvergenci (předchozí graf)

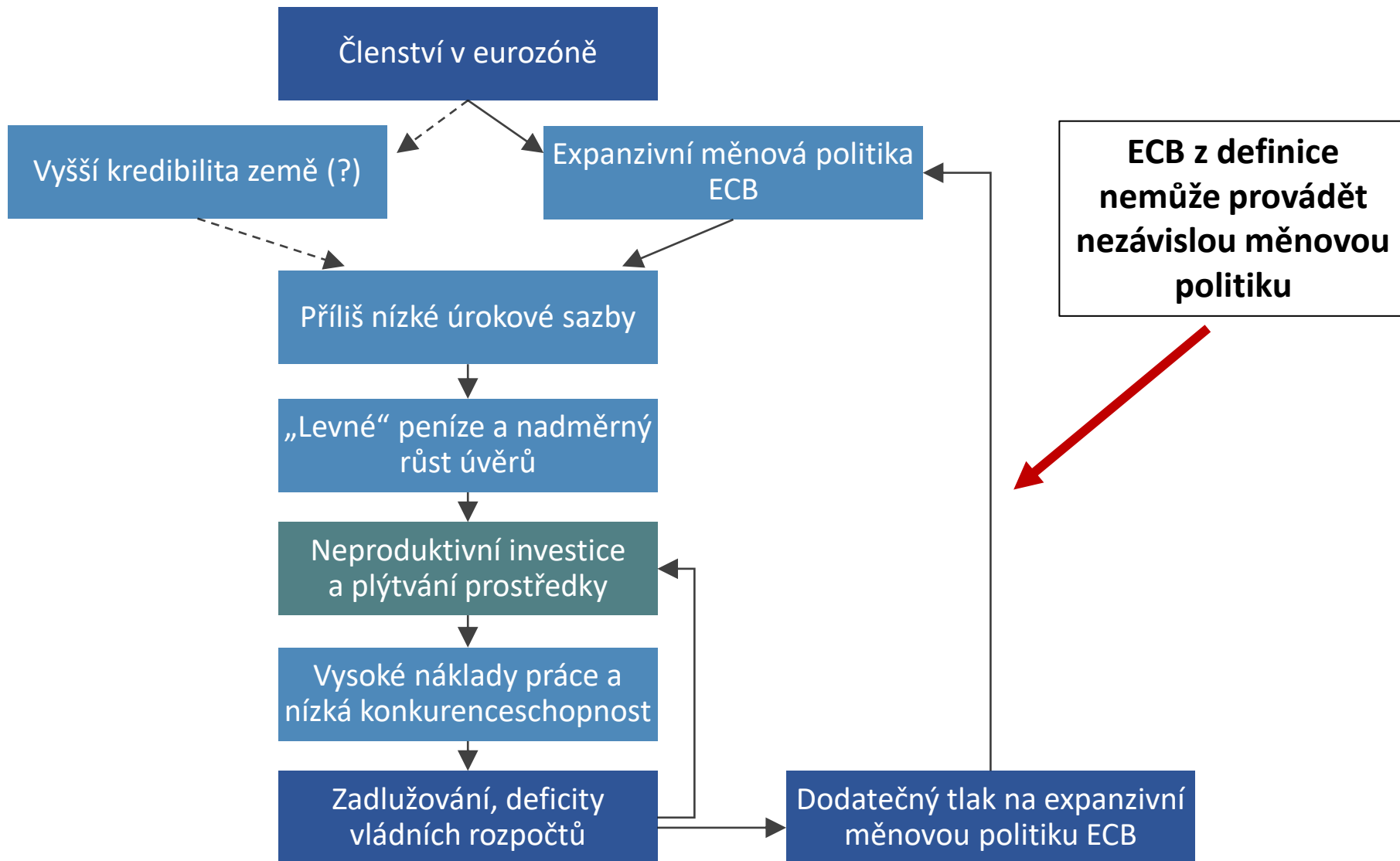
Zdroj: Eurostat (2023), vlastní výpočty.

3. Měnová politika ČNB byla pro ČR historicky vhodnější

Výše základních úrokových sazeb ČNB a ECB (1999–2023)

Zdroj: ČNB (2023) a ECB (2023).

Stanovisko prezidentky/guvernérky ECB z 2. října 2023

INTERVIEW

Interview with La Tribune Dimanche

Interview with Christine Lagarde, President of the ECB, conducted by Marie-Pierre Gröndahl on 2 October 2023

8 October 2023

Christine Lagarde
The President of the European Central
Bank

Do you have the tools you need to fight inflation?

Our models were not perfectly suited to the nature of these crises, which resulted, among other things, in the complete shutdown of part of the economy during the health crisis, leading to a greater role for governments, which suddenly became protective. They were also not perfectly suited to the consequences of a war at the heart of Europe for the first time in decades, or to an energy crisis which sparked a sudden rise in inflation. The macroeconomic models used by central banks and other institutions were neither able to properly capture these kinds of uncertainties nor factor them into inflation and growth projections. We have worked on these issues, and we are continuing to do so, in order to make the projections more robust.

Moje poznámka:
Nutnost spoléhání se na
expertní zásahy, subjektivní
hodnocení „šité na míru“

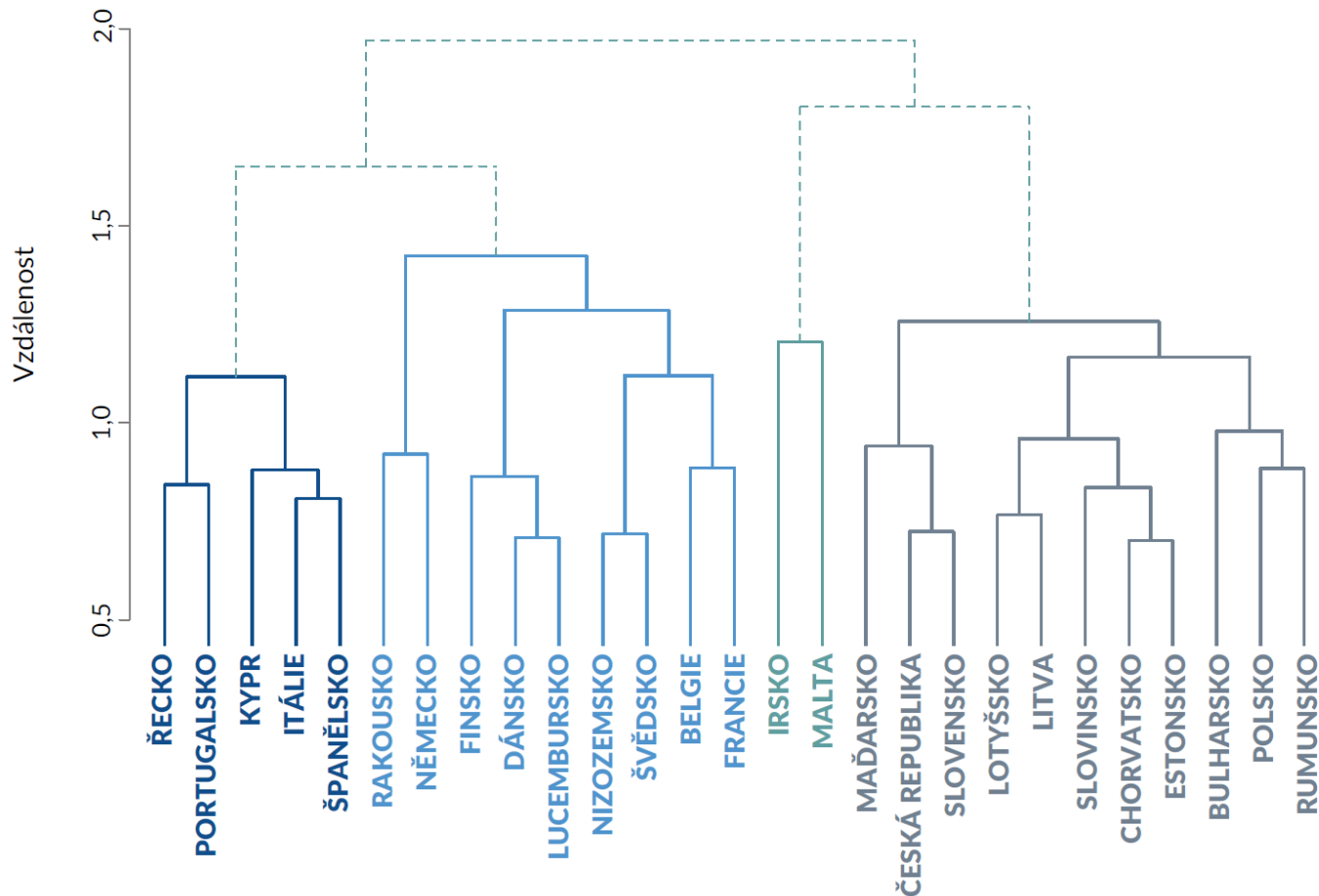
Zdroj: ECB (2023), <https://www.ecb.europa.eu/press/inter/date/2023/html/ecb.in231008~dc3f857442.en.html>.

4. Vliv na růst HDP a životní úrovně

- Společná měna euro a společná měnová politika ECB vede k:
 - A. Přehřívání ekonomik
 - B. Vyšší inflaci
 - C. Vyššímu zadlužování
 - D. Ekonomicko-politickým sporům a dohadům
 - E. Nestabilitě celé eurozóny (v současném složení)
- → **Společná měna euro (v současné situaci)**
nepřispívá k růstu HDP a spíše jej poškozuj

Rozdílnost zemí v EU a eurozóně (Bednář, 2020)

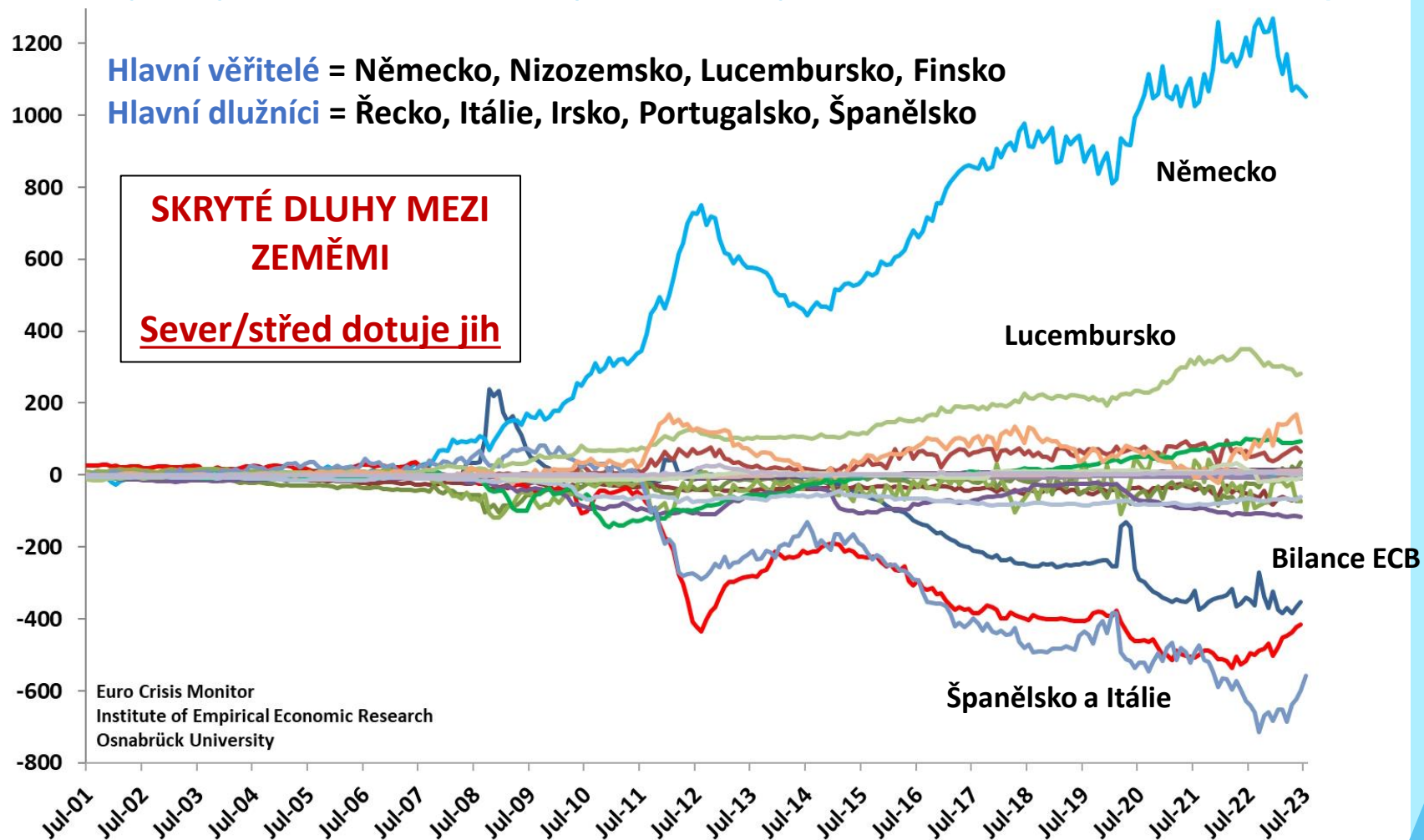
Graf č. 1 – Shluková analýza zemí EU27, 2000–2019 (Wardova metoda)

Zdroj: Eurostat (2020), vlastní odhady.

Ing. Milan Bednář, Ph.D.

Nerovnováhy v systému TARGET2 (mld. eur, vybrané země, 2001–2023 2Q)

Zdroj: Eurocrisismonitor (2023), <http://www.eurocrisismonitor.com/>.

Hlavní závěry

1. Vede měnová unie k prokazatelně vyšší míře mezinárodního obchodu? **Ne nutně**
2. Vede měnová unie k nižší míře inflace? **Ne, spíše naopak**
(kanál měnové politiky a kanál konvergence)
3. Evropská centrální banka provádí „lepší měnovou politiku“ než Česká národní banka? **Jednoznačně ne**
4. Vede měnová unie k vyššímu růstu HDP? **Ne, spíše naopak**

Hlavní závěry

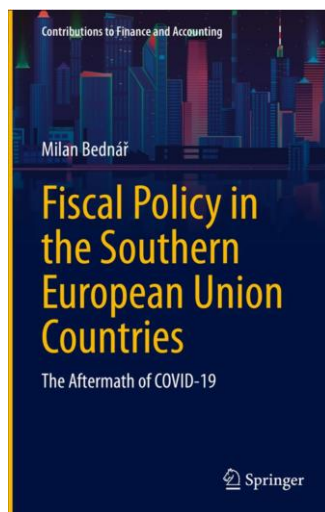
- V rámci debaty ohledně společné měny euro by měly být klíčové **ekonomické, nikoliv politické zájmy**
- **Přínosy české koruny převažují na náklady**
- Ekonomické přínosy společné měny euro pro českou ekonomiku jsou **minimální či zanedbatelné** (strukturální změny)
- **Eurozóna v současném složení není stabilní entitou**, dochází k destabilizaci ekonomik a hromadění dluhů
- **Přijetí společné měny euro (v současné situaci) by bylo nezodpovědné a ohrozilo by prosperitu české ekonomiky a naprosté většiny občanů ČR**

Děkuji za pozornost

Prostor pro dotazy

**Více informací ohledně
mechanismů zadlužování
zde:**

BEDNÁŘ, Milan. Fiscal Policy in the Southern European Union Countries: The Aftermath of COVID-19. Cham: Springer Nature Switzerland, 2023. 145 s. Contributions to Finance and Accounting. ISBN 978-3-031-29760-1. Dostupné z: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-29761-8>

KONTAKT

<https://nf.vse.cz>

<https://www.bednarmilan.cz>

milan.bednar@vse.cz